

Friskhed i Udseendet, der vilde pynte mere end en ny Hat paa et blegt og falmet Ansigt, og der kunde være Fornøjelser i det, — hvis de unge Kvinder blot selv vilde. Aa, — der kunde siges saa uendelig meget derfor.

Men jeg henstiller det blot for idag, og skal senere komme til andre Sportsgrene.

Men der maa begyndes *straks*; Tiden iler.

A.

Hvorfor?

Kan nogen sige mig, hvorfor Enkers mindreaarige Sønner og Døttre skal have en Kurator, men Enkemænds ikke? Tidt og ofte har jeg spurgt mig selv derom, men aldrig kunnet finde et tilfredsstillende Svar derpaa.

Ikke, at jeg jo nok véd, at det saaledes er bestemt ved Lov, men hvorfor er denne Lovbestemmelse truffen?

Skulde det ikke være en mindre tidsvarende Levning af en forældet Lovgivning, fra den Tid, da Sønnerne arvede to Parter, Døttrene kun en, og da det endnu var en tvungen Pligt for Enker at faa en Lavværge beskikket, medens det nu er en frivillig Sag.

Og hvis det blot er en forældet Lov, hvorfor staa den da endnu ved Magt?

Kunde ikke Kuratorforholdet ordnes paa samme Maade, saa at det blev en Rettighed, som det stod *enhver* frit for at benytte, men ingen Forpligtelse, som skulde paatvinges *alle*. Nogle betragter maaské den nuværende gamle Ordning som en Støtte for dem, men mange — forhaabenlig de fleste — betragter den som en Forhaanelse; selvfolende Mennesker kan ikke godt se andet end en Tilside-sættelse deri. — Er maaské Enker gennemgaaende saa langt dummere end Enkemændene, eller mere uvidende end de?

Eller bliver de ansete for mindre rede- lige, saa at det Samfund, der dog betror dem at opdrage Børnene, og sørge for deres aandelige og legemlige Udvikling, ikke kan betro dem at varetage Børnenes Pengean- liggende?

Kan Samfundet ikke betro dem dette, saa forekommer det mig, at det endnu mindre kan betro dem Børnenes Opdragelse. Enten — eller.

Og tror man muligvis, at det forøger Børnenes Agtelse for deres Moder, at Loven stiller hende paa en saa lidt betroet Plads i Familien, at en *fremmed* Mand skal have større Ret til at afgøre Spørgsmaal, der vedrører Børnenes Pengesager, og derigennem ofte deres Fremtidsplaner og Livsstilling? Jeg tror det ikke.

Men jeg tror, ja jeg véd, at det meget ofte kan ødelægge Forholdet imellem Enken og hendes Børn, at denne uheldige Ordning finder Sted. Man kunde saaledes tænke sig det Eksempel, at en mindreaarig Søn eller Datter ønskede at sætte sine Penge i en Vens Forretning, og at Moderen af en eller anden Grund satte sig derimod. Det hjælper ikke, naar Kuratoren giver sit Samtykke.

Eller den mindreaarige har Fremtidsplaner, som Moderen ikke kan billige, men Kuratoren indvilliger deri, og det er tilstrækkeligt for, at det kan ske. Kuratoren er i Følge Loven i sin Ret, og kan ikke af

Enken drages til Ansvar eller afsættes for uheldige Dispositioner paa Børnenes Vegne, naar disse ikke er af en ligefrem mislig Natur. Enken er magtesløs i dette Forhold. Hendes Raad bliver kun tagne for gyldige, naar hun er af samme Mening som Børn og Kurator. Naar man kun vil, hvad alle andre vil, har man saa let ved at sætte sin Vilje igennem. Men det kunde jo dog være, at en Moder ser lidt dybere, naar det angaar Børnenes Ve og Vel, end en Mand, der meget ofte er temmelig fremmed for dem.

Uheldigst stiller Kuratorforholdet sig naturligvis for Enker, der ikke hensidder i uskiftet Bo, eller hvor Børnene ved Arv er komne i Besiddelse af Formue.

Lad os nu en Gang se, hvorledes Forholdet stiller sig for en Enkemand og hans mindreaarige Børn.

Behøver han at ansøge om at hensidde i uskiftet Bo? Nej. Han skal kun skifte med Børnene, naar han gifter sig igen. Ellers har han selvfølgelig uindskrænket Myndighed over Familiens Pengeforhold. Sætter han Formuen overstyr ved flot Levemaade eller daarlig Spekulation — Ansvarer er udelukkende hans eget. Han er Herre over sine Handlinger; men hvorfor er Enker ikke lige saa selvfølgelig Herre over deres?

Nutiden er bleven os Svaret skyldig, men en nær Fremtid burde løse Spørgsmaalet i en human Retning, saa vist som Kvinderne dog hist og her har begyndt at faa Øjnene op for, at de i mange Retninger er Samfundets Stedbørn, og her var et Maal — blandt mange — at arbejde for.

At Meningen med Kuratorforholdet oprindelig har været god, betvivler jeg ikke, saa lidt som at der har været en Tid, da der var god Mening i denne Bestemmelse, medens Kvinderne muligvis endnu behøvede og paaskønnede denne „Støtte“, men mon der ikke vil være endnu bedre Mening i, at vi opdrager vore unge Kvinder saaledes, at de kan undvære slig Hjælp og Støtte? Det vilde dog maaské være Overvejelse værd.

Gerda.

En Erindring.

Den megen Diskussion, som Henrik Ibsens sidste Skuespil har affødt, foranlediger mig til at bede Kvindebladet optage følgende personlige Oplevelse, som muligen ogsaa for andre kan kaste et Strejfly over nævnte Digtning.

For noget over tyve Aar siden rejste jeg som ugift til Italien med en Søster af min afdøde Moder og hendes Mand. Vi opholdt os undervejs i nogle af Tysklands store Byer, blandt andre Berlin og München. En Dag ved Frokostbordet paa Hotellet, hvor der kun var faa til Stede, kom jeg til at sidde ved Siden af en intelligent udseende Mand paa cirka tredive Aar, der præsenterede sig som Læge og Dr., og nu er en af Udlandets bekendte Professorer.

Han tiltalte os alle meget, og jeg kom snart i en livlig og utvungen Underholdning med ham. Blandt andet undrede han sig over min Tantes friske, glade og elskværdige Ansigtstræk, og kunde ikke ret forstaa, at denne Dame var oppe i fyrrerne og hendes Mand kun faa Aar ældre. Jeg svarede at Tante var et meget indtagende Menneske, som levede langt mere for andre end

for sig selv. Han tav lidt, saa saa han pludselig op paa mig og svarede: „Hun er altsaa baade et klogt og et godt Menneske — gid hun maa leve længe — vi Mænd skulde skydes, naar vi var tresindstyve Aar — da er vi forbrugte — der er kun Reminiscentser tilbage — vi lever paa Stumperne.“

Nu var det mig, der blev stum. Min første Tanke var: pas paa, nu er Du ude paa fremmede Gebeter — enten vil han dupere Dig, eller han bruger en Frase, som Du ikke skal svare paa, og jeg tav — men dog underlig urolig — og lod, som jeg ene nu var beskæftiget med Maaltidet.

Han gentog imidlertid det samme, saa paa mig og vedføjede: „er det Dem saa forunderligt. Frøken, den Anskuelse er meget almindelig blandt os Mænd, og det var i Sandhed det eneste rigtige.“ Nu lo jeg og svarede: „Nej! nej! hvilken mærkværdig Paastand — det har jo ingen Steder hjemme, Hr. Dr., og er jo heller slet ikke Deres Mening.“ „Jo, Frøken, jeg forsikrer Dem, jeg deler af fuld Overbevisning de Mænds Anskuelser, der hævder, at det var heldigst for Manden selv og for Samfundet, om han paa nævnte Stadium takkede af, han er som Regel ikke til noget væsenligt mere — ikke en Gang til Glæder. Se f. Eks. i en Balsal; der kan man i de siddendes Rækker finde Skarer af ældre Damer, der med fornøjede og muntre Ansigter følger de unges Dans, og kommer en kendt Herre og byder dem op, danser de lystigt med og morer sig omkap med Døttrene. — men Mændene — hvor er Mændene? enkelte Øjeblikke ses de maaské for Anstandens Skyld o. s. v. indenfor Salens Vægge, og gaar en enkelt saa vidt, at han prøver en Svingom, er det som oftest en skrækkelig Parodi, han afgiver. Jeg kunde nævne andre Eksempler, som De ogsaa selv, min Frøken, maa have lagt Mærke til — men tro De mig i øvrigt, det forholder sig, som jeg siger.“

„Nu ja,“ svarede jeg, „om De endelig vil, men er det nødvendigt, at det skal være saa?“ „Under vor nuværende Kultur og vore Samfundsforhold. Ja.“ „Ja saa er de meget sørgelige — jeg tror det imidlertid ikke — kan slet ikke tænke mig det.“ — „For Deres eget Vedkommende skal De ogsaa kun være glad — De er ung, og De er Kvinde.“

Dermed endte Samtalen om dette den Dag — men Aarene er gaaede — mange Ting er bleve mig klare, og saa meget ser jeg, at Ibsen gør en god Gerning i at præsentere Hedda for Samfundets Øjne, og han har Ret: enten maa enhver Kvinde opdrages anderledes og have et Arbejde og Frihed til at vælge — eller ogsaa er hun — da hun ikke længer kan holdes uvidende og i tvungen Afhængighed — færdig til at skydes i tredive Aars Alderen, om ikke før, naar hun ikke skal komme til at lide alt for meget, eller gøre alt for meget ondt i denne Verden.

Hedda Gabler afspejler det dybest tragiske i vore øvre Samfundslag, „Egoismen“.

Jylland, den 1. Marts 1891.

Thora Ahlstrøm.

„København“ og de kvindelige Malere.

Dagbladene er sparsomme, naar det gælder Kvindesagen. Kun de mest moderne